

SPIS TREŚCI

KSIĘGA DRUGA TOMU TRZECIEGO

Bogdana Nawroczyńskiego filozofia i pedagogika kultury	
<i>Życie duchowe. Zarys filozofii kultury</i>	
Życie duchowe a kultura	
Chaos i kosmos	
Cztery znaczenia wyrazu: duch	
Dolna granica czynności kulturalnych	
Telehormizm	
Górna granica czynności kulturalnych	
Wartości normatywne i nienormatywne	
Walor	
Wartości absolutne	
Sens wytworów kulturalnych	
Podział wytworów	
Wytwory kulturalne a wartości normatywne	
Sens i znaczenie	
Budowa wytworów kulturalnych	
Struktury wewnętrzne i zewnętrzne	
Trzy procesy duchowe splecione w jeden	
Kultura martwa i żywa	
Wnikające używanie	
Kształtowanie się	
Twórczość	
<i>Przymuszać czy wyzwalać</i>	
Podstawy pedagogiki personalistycznej w ujęciu Sergiusza Hessena	
<i>Podstawy pedagogiki</i>	
Stopnie moralnego rozwoju człowieka	
Zadania wychowania moralnego	
Anomia, heteronomia, autonomia	
Podstawowe zagadnienia wychowania przedszkolnego	
Szczebel heteronomii, czyli teoria szkoły. Idea szkoły pracy	
Autorytet i swoboda w szkole. Zagadnienie samorządu szkolnego	
Szczebel wolnego kształcenia, czyli teoria oświaty pozaszkolnej	
<i>O sprzecznościach i jedności wychowania. [...]</i>	
O pojęciu i celu wychowania moralnego	
Warstwowa struktura wychowania: pielęgnowanie, urobienie, wykształcenie	
O czwartej warstwie w ogólnym zjawisku wychowania:	
Wychowanie moralne jako wyzwolenie człowieka, czyli zbawienie	
Ostateczny cel wychowania moralnego i wzajemny stosunek warstw wychowania	
Zygmunt Mysłakowski o pedagogice ogólnej, pojęciu wychowania i kulturze	
współzycia	
<i>Wychowanie człowieka w zmiennej społeczności</i>	
Co oznacza wyrażenie „pedagogika ogólna”?	
Tymczasowe określenie wychowania	

Biologiczna i socjologiczna interpretacja wychowania	
Socjologiczny a pedagogiczny punkt widzenia	
Wychowanie jako fakt społeczny	
Wartości i dobra	
Kultura i wychowanie	
<i>O kulturze współżycia</i>	
Obcowanie z dzieckiem	
Czego dziecko najbardziej oczekuje od wychowawcy	
Umiejętność różnienia się — o tolerancji	
Kazimierz Sośnicki o pojęciu pedagogiki filozoficznej i o samokształceniu	
pedagogicznym.....	
<i>Pedagogika filozoficzna</i>	
<i>Jak studiować dzieło pedagogiczne?</i>	
Pedagogika kultury w retrospekcji.....	
Artykuł Bogdana Suchodolskiego <i>Pedagogika kultury</i>	
Doktryny personalizmu chrześcijańskiego	
Fragmenty pism Emmanuela Mouniera :	
<i>Co to jest personalizm?</i>	
<i>Perspektywa — metoda — zobowiązanie</i>	
<i>Osoba — osobowość — jednostka</i>	
Fragment z pism Jacques'a Maritaina :	
<i>Od filozofii człowieka do filozofii wychowania</i>	
Fragment z książki Jana Pawła II <i>Przekroczyć próg nadziei</i>	
<i>O godności człowieka</i>	
Filozofia, etyka i pedagogika egzystencjalizmu	
Karol Jaspers <i>Co to jest egzystencjalizm?</i>	
<i>Uwagi o wychowaniu</i>	
Martin Heidegger <i>Przeciw „humanizmowi”</i>	
Jean Paul Sartre <i>Wolność jako konieczny warunek działania</i>	
<i>Wolność i odpowiedzialność</i>	
Simone de Beauvoir <i>Etyka odpowiedzialności</i>	
Encyklika papieża Piusa XI <i>O chrześcijańskim wychowaniu młodzieży</i>	
Sobór Watykański II o wychowaniu chrześcijańskim	
Ks. Janusz Tarnowski <i>Wprowadzenie do Deklaracji</i>	
<i>Deklaracja o wychowaniu chrześcijańskim</i>	
Jan Paweł II <i>Orędzie na XXIX Światowy Dzień Pokoju</i>	
Jan Paweł II <i>Przekroczyć próg nadziei</i>	
<i>O młodości i młodzieży</i>	
Tadeusza Kotarbińskiego <i>Medytacje o życiu godziwym</i>	
Fragmenty: Hasło dobrej roboty	
Opiekun polegliwy	
Zagadnienie etyki niezależnej	
Z przemówień: <i>Nauczyciele sztuki nauczania</i>	
<i>Aspiracje społeczne nauczycielstwa</i>	
Andrzej Grzegorzcyk <i>Dekalog po świecku przeczytany</i>	

Pedagogika Bogdana Suchodolskiego	
<i>Wychowanie dla przyszłości</i>	
Przedmowa	
Rozważania wstępne:	
Cywilizacja nowoczesna a wychowanie	
Wychowanie na miarę cywilizacji nowoczesnej	
Konflikt człowieka i cywilizacji	
Nowość wychowania dla przyszłości	
Z części I.: O człowieku przyszłości	
Przyszłość ludzi i ludzie przyszłości	
Zasadniczy kierunek rozwoju nowoczesnej cywilizacji i model człowieka	
Wykład <i>Moja pedagogika</i>	
Wykład <i>Pedagogika jako nauka o człowieku</i>	
Ireny Wojnar <i>Sztuka jako „podręcznik życia”</i>	
Koncepcja wielostronnego kształcenia Wincentego Okonia	
<i>Podstawy wykształcenia ogólnego</i>	
Wielostronne uczenie się	
Uczenie się przez przyswajanie	
Uczenie się przez odkrywanie	
Uczenie się przez przeżywanie	
Uczenie się przez działanie	
Próba syntezy	
Metodologiczne problemy pedagogiki w ujęciu Heliodora Muszyńskiego	
<i>Szkic metodologiczny badań nad wychowaniem</i>	
Uwagi wstępne	
Teoria wychowania jako zespół twierdzeń o zależnościach	
Metodologiczna charakterystyka twierdzeń teorii wychowania	
i problemy ich weryfikacji	
Ogólny schemat metodologiczny badań weryfikacyjnych nad wychowaniem	
Aleksander Lewin o tworzeniu mikrosystemu wychowawczego	
<i>Tworzenie systemu wychowawczego w szkole</i>	
Od potocznego do naukowego rozumienia systemu wychowawczego	
Analiza procesu powstawania, rozwoju i funkcjonowania mikrosystemów	
Amerykańscy filozofowie wychowania wobec problemów edukacji	
— ewolucja poglądów	
John Seiler Brubacher <i>Zachęta do zajmowania się filozofią wychowania</i>	
(progresywizm).....	
/Kazimierz Sośnicki/ <i>Wystąpienie esencjalistów przeciwko progresywizmowi</i>	
Teodor Brameld <i>Potrzeba przebudowy filozofii</i> (w duchu rekonstrukcjonizmu)	
Paolo Freire, Henry A. Giroux <i>Edukacja, polityka, ideologia</i>	
Ruch społeczny „wychowanie bez porażek” Thomasa Gordona	
<i>Wychowanie bez porażek w praktyce</i>	
Zasady są ważniejsze niż techniki	
Zasada niekonsekwencji	
Zasada ‘posiadania problemu’	
Nowe możliwości pomagania dzieciom w ich problemach	
Gdy rodzicom nie udaje się uniknąć ‘fatalnej12’ barykad rozmowy	
Jak najlepiej wdrożyć rodziców do słuchania?	
Cztery podstawowe techniki słuchania	

Dlaczego uczymy rodziców aktywnego słuchania	
Nowa pomoc dla rodziców pragnących zaspokoić własne potrzeby	
Komunikaty 'Ty' i komunikaty 'Ja'	
„Jak rzeczywiście wyglądają moje uczucia?”	
Ważne jest, aby komunikaty 'Ja' były kompletne	
Konflikty między rodzicami i dziećmi: kto zwycięża, kto ponosi porażkę?	
Uprzedzenia wobec metody opanowywania konfliktów bez porażek	
Trzy metody radzenia sobie z konfliktami	
Nowe perspektywy rozwiązywania konfliktów	
Dylemat dyscypliny	
Mit życzliwego autorytetu	
Autorytet: słowo o dwóch znaczeniach	
Charakterystyczny język władzy	
Mylenie metody bez porażek z ustępliwością	
Czy dzieci potrzebują ograniczeń?	
Prawda o władzy rodzicielskiej	
Carla R. Rogersa koncepcja edukacji skoncentrowanej na uczniu	
Artykuł Joanny Grochulskiej:	
<i>Autokreacja nauczyciela w pedagogice Carla R. Rogersa</i>	
C. R. Rogers <i>Tworzenie klimatu wolności</i>	
Cechy, które wspierają proces uczenia się	
Autentyczność facylitatora	
Nagradzanie, akceptacja, zaufanie	
Empatyczne rozumienie	
Jakie są podstawy nastawień wspierających?	
„Puzzlement”	
Zaufanie do ludzkiego organizmu	
Przeżywanie niepewności odkrycia	
Konsekwencje dla nauczyciela	
Zbyt idealistyczne?	
Metody tworzenia wolności	
Podstawowa grupa spotkaniowa	
C. R. Rogers, B. Stevens <i>Uczyć się, jak być wolnym</i>	
Co to znaczy wolność?	
Torowanie wewnętrznej wolności	
Pedagogika Gestalt	
Artykuł Bogusława Śliwerskiego <i>Pedagogika Gestalt</i>	
Geneza pedagogiki <i>Gestalt</i>	
Cele wychowania i wartości pedagogiki <i>Gestalt</i>	
Rola nauczyciela w procesie kształcenia	
Model szkoły bazującej na pedagogice <i>Gestalt</i>	
Ruch antypedagogiki	
Artykuł Bogusława Śliwerskiego <i>Antypedagogika</i>	
Hubertus von Schoenebeck Wprowadzenie do książki <i>Antypedagogika</i>	
<i>Rozstanie z pedagogiką</i>	
Czy koniec ery Gutenberga? Problemy pedagogiczne ery elektronicznej.....	
Artykuł Haliny Rotkiewicz:	
<i>Problemy pedagogiczne cywilizacji naukowo–technicznej</i>	
Marshall McLuhan <i>Understanding Media: the Extension of Man</i>	

<i>Środki komunikowania — przedłużenia człowieka</i>	
Wprowadzenie	
Środek komunikowania sam jest komunikatem	
‘Gorące’ i ‘zimne’ środki komunikowania	
Automatyzacja: kto się nie uczy, ten nie je	
Umberto Eco <i>Nowe środki masowego przekazu a przyszłość książki</i>	
Koncepcja Ivana Illicha deskolaryzacji społeczeństwa	
<i>Spoleczeństwo bez szkoły</i>	
Dlaczego musimy znieść szkoły?	
Sieci nauczania	
Ogólna charakterystyka nowych specjalnych instytucji oświatowych	
Cztery sieci	
Poszukiwanie nowych strategii oświatowych	
Raport UNESCO <i>Uczyć się, aby być</i>	
List Przewodniczącego Edgara Faure’a [...]	
Elementy współczesnych strategii oświatowych	
Raport Klubu Rzymskiego <i>Uczyć się – bez granic. Jak zewrzeć ‘lukę ludzką’? ..</i>	
Rozważania o uczeniu się i ‘luce ludzkiej’	
<i>Raport o stanie oświaty w PRL (1973)</i>	
Cz. IV. Proponowane kierunki reformy szkolnictwa	
<i>Raport o stanie i kierunkach rozwoju edukacji narodowej w PRL (1989)</i>	
Edukacja narodowym priorytetem	
<i>Edukacja polska w XXI wieku: projekty, prognozy, dyskusje</i> (MEN, 1996).....	
Założenia długofalowej polityki edukacyjnej	
<i>Reforma systemu edukacji. Koncepcja wstępna</i> (MEN, styczeń 1998).....	
Kontrkultura	
Artykuł Aldony Jawłowskiej <i>Kontrkultura</i>	
New Age — poszukiwanie nowej wizji życia	
Tony Thorne <i>Słownik pojęć kultury postmodernistycznej</i>	
New Age	
New Age Muzyka	
<i>Wodnik i jego dzieci</i> — artykuł Zbigniewa Mikolejko	
Pedagogika dialogu	
Joanna Rutkowiak <i>O dialogu edukacyjnym: rusztowanie kategorialne</i>	
O źródłach dialogu	
Odmiany dialogu edukacyjnego	
Dialog informacyjny jako konstrukcja pytań i odpowiedzi	
Dialog jako wymiana negocjacyjna	
Dialog jako warunek możliwości rozumienia	
Pytanie a wychowanie	
Martin Buber — fragmenty z dzieł:	
<i>Já i Ty</i>	
Wykład: <i>Wychowanie</i>	
<i>Dialog</i>	
Wychowanie i pedagogika w perspektywie hermeneutycznej	
Rozprawa Andrei Folkierskiej: <i>Wychowanie i pedagogika</i> [...]	
Perspektywa hermeneutyczna a perspektywa naukowa	

Warunki rozumienia	
Dialog	
Wychowanie i pedagogika	
Postmodernistyczne nurty w pedagogice współczesnej	
Tony Thorne <i>Słownik pojęć kultury postmodernistycznej</i>	
Postmodernizm	
Tomasz Szkudlarek:	
<i>Wiedza i wolność w pedagogice amerykańskiego postmodernizmu</i>	
Postmodernizm, postnowoczesność	
Postmodernistyczne pedagogie: ramy dyskursu	
Od teorii programów nauczania do pedagogiki krytycznej	
Od reprodukcji do dekonstrukcji: rys rozwojowy amerykańskiej pedagogiki krytycznej	
Kategorie pedagogii postmodernizmu	
Współczesny nurt feminologiczny	
Margaret Mead <i>Płeć i charakter</i>	
Rosi Braidotti <i>Podmiot w feminizmie</i>	
Genealogia teorii feministycznej	
Nowoczesność	
Edukacja globalna — czy ideał wychowawczy XXI wieku?	
Zbyszko Melosik <i>Edukacja skierowana na świat — ideał wychowawczy XXI w.</i>	
Vaclav Havel <i>Europejska ojczyzna</i>	
Polska pedagogika i edukacja wobec demokratycznych przemian	
Tadeusz Lewowicki <i>Pedagogika a demokracja — refleksje nad kondycją pedagogiki</i>	
Stereotyp postrzegania pedagogiki	
Spuścizna przeszłości	
Syndrom kryzysów społecznych a sytuacja pedagogiki	
Próby określenia tożsamości i etapu rozwoju współczesnej pedagogiki	
Zbigniew Kwieciński <i>Edukacja wobec wyzwań demokracji</i>	
Indeksy	
Indeks nazw osobowych	
Indeks wybranych zagadnień	

